

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет *социологија за III (трета) година гимназиско образование за учебната 2020/2021 година.*

СКРАТЕНА НАСТАВНА ПРОГРАМА

СОЦИОЛОГИЈА

Септември 2020
година

III година

ГИМНАЗИСКО ОБРАЗОВАНИЕ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО



1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет *социологија за III (трета) година гимназиско образование* се базира на целите предвидени со наставната програма за наставниот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 2 час неделно, односно вкупно 64 часа.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од конкретните цели и дидактичките насоки во редовната наставна програма.

2. Преглед на теми и наставни единици

ТЕОРЕТСКИ ОРИЕНТАЦИИ ВО СОЦИОЛОГИЈАТА (9 часа)
Засновање на социологијата, Огист Конт
Карл Маркс ; Херберт Спенсер
Емил Диркем; Макс Вебер
Функционалистичка социологија/ Интеракционистичка социологија
Етнометодологија/ Структурализам
ОПШТЕСТВОТА ВО ТЕКОТ НА ИСТОРИЈАТА (8 часа)
Општества на собирачи и ловци
Сточарски и земјоделски општества
Традиционалните општества и промените
Модерни општества
Квантум на усвоени знаења (Писмено)
ДИМЕНЗИИ НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА (7 часа)
Фактори што придонесуваат за глобализацијата
Последиците од глобализацијата по нашите животи
Глобализацијата и масовната култура

Процесите на глобализацијата и македонското општество
РОДОТ И ПОЛОТ (6 часа)
Родот и биологијата
Родова социјализација
Општествена конструкција на родот
ЕТНИЧНОСТА И МИГРАЦИИТЕ (7 часа)
Етничката дискриминација денес
Глобална миграција
Етничката интеграција и етничкиот конфликт
Етничката разнородност на Македонското општество
ВЛАДЕЕЊЕТО И ПОЛИТИКАТА ВО СОВРЕМЕНИОТ СВЕТ (7 часа)
Глобалната распространетост на либералната демократија
Партиски системи во современите општества
Глобализацијата и општествените движења
Националистичките движења денес
РЕЛИГИЈАТА ВО СОВРЕМЕНИТЕ ОПШТЕСТВА (6 часа)
Црква и секта

Новите религиски движења
Процеси на секуларизацијата
Писмена проверка на усвоени знаења
РАСТОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЕКОЛОШКА КРИЗА (8 часа)
Динамиката на растот на населението
Влијанието на човекот врз светот на природата
Сиромаштијата и средината
Глобално затоплување
Генетски модифицирана храна
МАСМЕДИУМИТЕ И КОМУНИКАЦИИТЕ (6 часа)
Влијанието на ТВ, ТВ и насилството
Новите електронски медиуми
Виртуелна реалност

3. Дидактички препораки

Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет *социологија за III (трета) година гимназиско образование* е редовната наставна програма, општите цели и конкретните цели од неа, соодветни на развојните карактеристики на учениците во гимназиското образование.

Наставниците по социологија своите планирања и подготовки за наставата треба да ги развиваат врз основа на целите по наставни теми и содржини кои се дадени во скратената наставна програма со соодветен избор на методи и активности во наставниот процес. Планирањето опфаќа задачи кои треба да се извршат во одредено време за остварување на поставените цели од редовната наставна програма, но и начините за контрола и проценка на постигнатите резултати. За реализација на целите (стекнување на знаења за одредени социолошки теми, развивање на интелектуалните, интерактивните и индивидуалните способности, тимската работа, градење и барање на сопствени ставови) задолжителна е употреба на современи интерактивни активности, методи и техники. Тоа овозможува стекнување знаења, развивање на критичкото мислење и креативноста кај учениците.

Скратената наставната програма по социологија може успешно да се реализира во наставата со примена на методи и активности за поттикнување на продлабочено учење со разбирање и расудување, кооперативност, работа во групи, како и со самостојно истражување и откривање на знаењето. Вреднувањето на учениците во напредокот на стекнувањето знаења, вештините, ставовите, потребно е да е планирано, постојано врз основа на принципите на формативното и сумативното оценување.

4. Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната наставна програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет *социологија за III (трета) година гимназиско образование* ја утврди

Арх.бр.12-8424/78

16.9.2020 година

Министер за образование и наука

Мила Царовска